

ЛІТОГРАФІЯ

**Загальна Конференція
Української Соціалістичної Партії
в Кельні**

МЮНХЕН

1962

ПЕРЕДМОВА

Загальна Конференція Української Соціалістичної Партії, що відбулася 8-9 липня 1961 в Кельні, має важливе значення для українського соціалістичного руху, бо сам факт її скликання в умовах еміграції є показником політичної активності й розвитку, а ухвали Конференції свідчать про ідеологічну стійкість і пов'язаність українського соціалістичного руху з світовим демократичним соціалізмом як в теоретичному, так і в політичному аспектах. Опис перебігу Конференції та перелік привітань, що частково наведені в цій короткій публікації, свідчать про широкі зв'язки УСП з соціалістичними партіями багатьох країн.

З деяким запізненням виходить друком звіт з Конференції, бо ухвали її треба було узгіднити з краєвими організаціями УСП й, вислухавши їхні завваги, поробити редакційні зміни. Зрештою, короткі повідомлення про цю Конференцію були подані до відома членів УСП відразу після її відбуття, а теперішня публікація доповнює попередні інформації.

ЦК УСП

**Видання Центрального Комітету
Української Соціалістичної Партії**

кож спільністю долі наших націй та їх робітничих рухів, незалежно від того, коли і в яких обставинах вони попали під гноблення комуністичних режимів. Ця спільність долі кличе до найбільшої солідарності всіх наших партій і вона є в основі діяльності і стремлінь нашої Унії. Вірячи з вами, що тільки демократичний соціалізм може дати відповідь на пекучі проблеми наших країн, ми від певного часу ведемо дискусію на тему соціалістичної альтернативи для Східної Європи — спільна декларація принципів, основаних на соціалізмі, який має бути здійснений в умовах свободи незалежними і вільними націями.

Висловлюючи нашу подяку за великий вклад, що ви дали для нашої спільної справи, ми сподіваємося і надалі бути в найтіснішій співпраці з вашою партією, щоб таким чином використати ваше знання і ваш досвід».

Секретаріят Соціалістичної Унії Центрально-Східної Європи уповноважив також делегата Литовської Соціалдемократичної Партиї Йонаса Глемжу представляти Соціалістичну Унію на конференції УСП в Кельні. Й. Глемжа у промові на конференції УСП склав привіт від Соціалістичної Унії і від Литовської Соціалдемократії. Він згадав, що литовцям відома боротьба України за волю, і що солідарність поневолених Москвою народів це запорука їх майбутнього визволення.

Від міжнародної Унії Соціалістичної Молоді (секретаріят у Відні) надійшов лист з підписом її секретаря Пера Осена, в якому він висловлює побажання успіху для конференції УСП.

Британська Партія Праці прислала лист до конференції УСП, з підписом заступника генерального секретаря партії А. Л. Вільямса, в якому між іншим сказано:

«Ми високо цінимо ваш визначний успіх в збереженні обличчя вашої партії і розуміння завдань протягом таких довгих років на чужині. Перед лицем найбільших труднощів ви все зберігали віру в свій народ і постійно обороняли принципи, що одушевляють нас в нашій спільній справі. В світі мири будучність належить нашим партіям, бо тільки демократичний соціалізм може задовольнити зростаючі вимоги народів як до матеріального поступу і добробуту, так і до соціальної справедливості і персональної свободи. З цієї причини наші зусилля спрямовані сьогодня насамперед до забезпечення і зміцнення світового мира. Якщо ми будемо мати успіх у цій найважнішій справі, то напевно прийде день, коли ваші нації для українського народу збудуться, і ваш високий приклад відваги й витревалости таким чином знайде свою належну нагороду».

Листи й телеграми на адресу конференції УСП надійшли між іншим від таких партій: Італійська Соціалдемократична Партія (Паоло РОССІ), Угорська Соціалдемократична Партія (Імре Селіг), Українське Національно-Демократичне Об'єднання, Соціалістична Партія Югославії (Жівко Топалович), Литовська Соці-

ялдемократична Партія, Естонська Соціалістична Партія, Грузинська Соціалістична Партія, Польська Соціалістична Партія (Зигмунт Заремба) і ін. Голова ППС З. Заремба в листі до конференції УСП пише про його

«найліпші особисті спомини про революцію на Слобідській Україні, про буйне відродження українського соціалістичного руху і будівництво Української Республіки. Грубе насильство під покровом всеросійської революції знищило гарні початки державного відродження України, але не змогло і не зможе убити духа, що живе в народніх масах і раніше чи пізніше здобуде перемогу. Іменем Польської Соціалістичної Партії посилаю найсердечніші бажання успішних нарад, що дадуть підсилення соціалістичних позицій в масах українських робітників і селян, яке буде запорукою перемоги над тоталістичною диктатурою комуністів у вас і в нас». З. Заремба кінчає свій лист українськими словами: «Хай живе вільна самостійна Україна».

Окремим листом повітав конференцію Президент УНР, Д-р С. Витвицький.

Від організацій і окремих осіб надійшли листи на адресу конференції: із Австралії (Інж. Іван Грушецький), від ОУС із США (д-р С. Ріпецький й інж. В. Діберт); УРО із Канади (Т. Кобзей), проф. Олександер Коваленко, учасник повстання на кораблі Потьомкін 1905 року (Женева), д-р Я. Зозуля (Нью-Йорк), проф. Д. Соловей (Ст. Пол, Америка), інж. Д. Петрівський (Міннеаполіс, США), М. Стажів і В. Верган (Скрантон), інж. Г. Денисенко (Вашингтон), Степан Соловій (Сошо, Франція), організація УСП в Бразилії (М. Дніпровий), д-р М. Незд (Філадельфія), інж. О. Охрим (Торонто, Канада), О. Козловський (Нью Гевен, Америка), Іван Мурин (Америка), Д. Ткачук (Філадельфія), д-р Г. Ничка (Нью Йорк), Юхим Пелех (Едмонтон, Канада), Йосип Маланчук (Нью Йорк), Іван Левко, Мирослав Кокот і Іван Завзятий (Бельгія), О. Мазур і М. Семчишин (Англія), д-р Л. Харак (Віден) та ін. В день коли відкрилася конференція УСП в Кельні наспіла телеграма від діяча Соціалдемократичної Партії «Поале Ціон» в Україні проф. Соломона Гольдельмана, що перебуває тепер в Єрусалимі (Ізраїль). Проф. Гольдельман побажав успіху для конференції УСП і визволення для України разом з перемогою демократії.

Конференція вислухала доповідь С. Довгаля (ЦКУСП) про діяльність за минулий період.

ЦК УСП впродовж цього періоду складався з тих членів, що були обрані на загальній конференції р. 1950 в Авгсбурзі. Деято з них відійшов від нас у вічність (І. П. Мазепа, Ілько Попович), деякі члени виїхали поза Європу й брали участь у праці ЦК тільки кореспонденційно. Оскільки членство УСП розкидане по всіх континентах, то ЦК провадив координацію праці краєвих організацій і окремих членів теж кореспонден-

ційно. Питання ідеологічного характеру та важливі питання тактики члени УСП обмірковували на сторінках своїх видань («Вільне слово», «Наше слово», та бюллетенів), що виходили не-періодично, а пізніше на сторінках «Вільної України». Слід ствердити, що УСП за весь час своєї роботи, від коли (1950 р.) об'єналися чотири соціалістичні партії (Українська Соціалістично-Радикальна Партия, Українська Партия Соціалістів-Революціонерів, Українська Соціал-Демократична Робітничча Партия і Українська Соціал-Демократична Партия), не мала ніяких розходжень ні ідеологічного ні тактичного характеру. Напаки, нам пощастило зміцнитися й далі прямувати по шляху об'єднання УСП с спадкоємцем творців Української Народної Республіки і послідовним оборонцем незалежності української демократичної держави, яку творив на всіх землях нашої батьківщини сам український народ. Після другої світової війни українські соціалісти дали почин створення единого фронту української демократії і консолідації демократичних сил в Українській Національній Раді, на основі традиції Української Народної Республіки.

Далі С. Довгаль спинився на так званій кризі в УНРаді. Він зазначив, що противники демократичного правопорядку ширять в своїй пресі різні вигадки й інсінуації проти УСП і в цій кампанії навіть доходять до ганебних обвинувачень в «національній зраді». УСП з погордою відкидає цю кампанію збанкротованих політиканів, що свою неспроможність хочуть закрити «патріотичними» фразами та очорнюванням інших. УСП обстоює стівітрацю з усіма демократичними партіями, але ніколи не погодиться з методами схвалі, безконтрольності і «культу осіб», що їх завели в УНРаді так звані вожді. Члени УСП для себе не шукають в УНРаді ніяких «високих посад». УСП домагається, щоб припинилася недостойна кампанія на клептів у пресі і в публічних виступах проти чесних і заслужених українських громадян. УНРада, — казав С. Довгаль, — не була створена на основі виборів: це представництво політичних партій, що порозумілися між собою діяти на платформі Української Народної Республіки. В цих обставинах треба шукати узгіднення дій. Творча праця не може бути сполучена демагогією, якої уживають противники УСП. На закінченні своєї промови С. Довгаль подав коротке звідомлення про фінанси УСП.

Матеріальні засоби ЦК складаються з членських внесків та добровільних пожертв на потреби УСП. Наша теперішня конференція відбувається теж з матеріальною допомогою наших членів і прихильників, яким я іменем усіх Вас висловлюю щиру подяку за підтримку нашого руху, діяльности Української Соціалістичної Партиї. На покриття видатків цієї конференції прислали наші товарищі і прихильники такі суми в долірах: В. Верган 5, Г. Денисенко 50, Я. Зозуля 25, Т. Кобзей 20, О. Козловський 10, Й. Маланчук 5, Л. Марголіна 25, О. Мокрій 5, І. Левко 100 бел. франків, М. Нездіймінога 20,

Г. Ничка 35 (збірка), А. Охрим 40 (УРО), Д. Петровський 25,
Д. Соловей 10, М. Стаків 5, Д. Ткачук 10.

Складаючи цей звіт, я хочу звернутися до всіх Вас із за-
кликом розгорнути працю в країнах свого перебування, щоб
на майбутній конференції ми могли похвалитися більшими на-
слідками в усіх ділянках політичної роботи.

Г. Вакаро іменем контрольної комісії дав звідомлення про фінанси УСП, з чого видно, що прибутки УСП складаються з членських внесків і пожертв учасників українського соціялістичного руху, а видатки зроблено на видання інформаційних матеріалів та на листування.

Доповідь про організаційні справи виголосив І. Лучишин. На його пропозицію Заг. Конференція схвалила новий організаційний статут партії, побудований на федераційному принципі. Всі українські соціялісти та їхні організації, що перебувають на еміграції у різних країнах світу, можуть гуртуватися в єдиній УСП, як її автономні клітини, зв'язані між собою спільним організаційним статутом і політичною програмою, схваленими Заг. Парти Конференцією.

Доповідь про міжнародну ситуацію і про положення в Україні представив для конференції УСП Панас Феденко. Доповідач насамперед згадав, що в II світовій війні знайшлися в одному фронті проти Німеччини Гітлера випадкові союзники: демократичні держави Заходу і Советська комуністична імперія. В цій неприродній спільноті політичні провідники демократичних великорідних держав стали жертвами своїх ілюзій і советської криводушної пропаганди. Вінстон Чорчілл хотів ділити здобич по війні з Сталіном; Рузвельтуважав тільки Чорчілла за імперіяліста і мав повне довір'я до московського диктатора. В цих інтригах Сталінові були великою допомогою комуністичні поплентачі й агенти в демократичному таборі, як, наприклад, Елджер Гісс, що був посередником у розмовах між Рузвельтом і Сталіном у Ялті в 1945 році. Вплив комуністичної пропаганди не зменшився в демократичних країнах і пізніше, після II світової війни. Великі успіхи має советська пропаганда між елітою демократичних країн: не серед робітничого соціялістичного і професійного руху, а найбільше між членами буржуазної інтелігенції, що безкритично захоплюється комуністичною пропагандою про «досягнення» комуністичного режиму. Не можна вважати за здорове те суспільство, в якому високі дипломати тікають в Москву, щоб служити «світовій революції» большевицького типу (Берджес і Меклін в Англії, в 1955 році і недавно дипломат Блейк). Дочка мільйонера і визначного дипломата американського Марга Додд теж утекла в Москву, коли виявилася її шпіонська служба для СССР. Ці факти сталися під впливом комуністичної пропаганди, для якої Москва не жалує грошей. Відповідь на цю комуністичну інфільтрацію на заході дуже слаба і мало успішна. Уряд ЗДА подарував комуністові Титові 2 міліарди доларів, але Тіто не виявляє за

те ніякої вдячності і при кожній нагоді показує свою «ідейну спільність» з володарями Москви. На політичну інформацію вільного світу про комуністичний рух і московський імперіалізм та колоніалізм Вашингтон уділяє мінімальні кошти.

Тепер Москва здійснює плян, що його поставив свого часу Ленін: підважити вільний світ через країни Азії та Африки. Кремль уважає кожну країну за зрілу до комунізму, якщо в ній удастся створити партію «професійних революціонерів», готових захопити владу і правити методами терору. Це «марксізм», поставлений догори ногами: як відомо, Маркс уважав, що соціалізм прийде в першу чергу в країнах високо індустриальних, в яких є організоване і освічене робітництво, здібне керувати народним господарством. Ленінізм пішов іншим шляхом. Не розвиток господарства й культури мас, а надія на голе насильство і на військову перевагу — це московський «шлях до соціалізму». Цей «соціалізм» уже принесено з СССР в країни-сателіти, але Москва не спиниться і перед іншими об'єктами, коли знайде сприятливу ситуацію для себе. Для цього йде гарячкове зброєння в СССР і всякі експерименти з супутниками і атомовою зброєю.

Досі західний світ робив уступки домаганням московських імперіалістів, уважаючи, що їх апетит має межі, і вони нарешті насятяться. Але це була ілюзія: світовий большевизм не буде ситий, поки не запанує в цілому світі. Тільки коли в Кремлі відчувають, що дальший крок в експансії може привести до поважного конфлікту з демократичними великораджавами, підуть Хрущов з товариством на уступки й переговори. Свого часу Сталін танцював «і задком і передком» перед Гітлером, бо знов, що може попасті в конфлікт. Теж і тепер тільки рішучість може спинити зазіяння Хрущова.

Доповідач спинився над проблемою російсько-китайських взаємовідносин. В західній пресі дехто роздуває „конфлікт“, що нібіто розгорається між двома комуністичними великодержавами. З цього російські великодержавні емігранти пробують робити для себе політичний капітал: мовляв, Советська Росія як великодержава потрібна для оборони «західної привілізації» перед китайською «жовтою небезпекою». Отже — треба лишити недоторканою советську імперію, не дозволити народам цієї імперії визволитися від російської колоніяльної тиранії, бо... ослабне спротив заходу китайському натискові. Якщо прийняти цю гіпотезу за реальну, — казав П. Феденко, — то тоді послідовно треба б для зміцнення СССР в боротьбі проти уявленої жовтої небезпеки пожертвувати ще нові землі й народи: може не тільки советську зону Німеччини з Берліном, але й Західну Німеччину?! П. Феденко відкинув цю абсурдну політичну «конструкцію», зазначивши, що Пекін і Москва, хоч і мають деякі розходження інтересів, розуміють, що конфлікт між ними був би згубний для обох режимів, а тому будуть діяти згідно проти вільного Заходу. Охороняючи велику, єдину, неділиму Росію, західні великодержави самі викували на себе російський імперіалістичний обух, що Ім-

і цілому світові тепер несе смертельну загрозу. Після революції 1917 року західні великодержави, включно з Німеччиною, докладали зусиль, щоб лішилася непорушеною Російська імперія. Зокрема уряд ЗДА не хотів визнавати ніяких національних держав на території бувшої царської імперії: мовляв, велика Росія потрібна як заборона проти імперіалізму Японії та загрози нового німецького імперіалізму. Намагання західних великодержав відновити Російську імперію під проводом білих генералів використав Ленін: він обіцяв усім народам царської Росії самостійність і в боротьбі проти білих армій знаходив симпатії серед поневолених народів Росії. П. Феденко зазначив, що західні великодержави, які не хотіли визнати в 1918–1919 рр. українського визвольного руху, що героїчно боровся проти «бліої» і «червоної» Росії, несвідомо урятували комуністичний режим у Москві. На весні 1919 р. положення з харчуванням у Москві було таке критичне, що Ленін писав тоді до комісара Шліхтера, висланого на Україну грабувати збіжжя українських селян, що без постачання з України комуністичний режим у Москві завалиться («околеєм все»: див. «Дружба Народів», Москва 1957 р., листопад). Коли б у той час була визнана Українська Народна Республіка великодержавами, то упадок комуністичного режиму в Росії був би неминучий, і людство не мало б теперішніх турбот з світовим комунізмом, що спирається на силу Російської мілітарної імперії.

Доповідач звернув увагу на трагічну долю українського народу, що став жертвою російського большевицького імперіалізму, наслідком тяжких помилок великодержав у відношенні до російського імперіалізму. В ССР комуністичний режим Москви послідовно йде до здійснення пляну Леніна — «злиття націй». Все більше підсилюється русифікація в Україні та в інших неросійських республіках ССР. Масові переселювання українців з рідної землі за Урал виривають з рідного ґрунту в першу чергу нашу молодь, а на місце виселених українців приходять переселенці з Росії. Освіта середня й вища стала в Україні недоступною для широких мас молоді, яку женуты на виробництво, як робочу силу. Привілей освіти і кар'єри мають діти нової класи — комуністичної бюрократії, яка в Україні має перевагу російського елементу. В цих обставинах потрібна особлива солідарність і витревалість усього українського народу, щоб зберегти свою біологічну субстанцію і свою національну ідею. Не можемо надіятися на будь-які міжнародні конфлікти, що в наш атомовий вік привели б до катастрофи всі народи. Не можемо надіятися на ізольовані повстання, бо як показав приклад Угорщини в 1956 році, одна нація не в силі потрясти основ советсько-російського імперіалізму. Тільки солідарність народів, поневолених терористичним режимом, їх спільна акція може раніше чи пізніше принести визволення.

Яка ідея може об'єднати широкі маси народів, поневолених большевицькими режимами, на боротьбу за волю? Події показали це зовсім ясно: на Угорщині в днях революції 1956 р.

поряд з ідеєю національного визволення стояла на першім пляні ідея демократичного соціалізму. Цю ідею мусіли прийняти деякі комуністи угорські, що стали з своїм народом на боротьбу проти опіки Москви: Імре Нодь, Малатор і інші, що були покарані смертю, як «буржуазні націоналісти». В цілому Сोветському Блоці «бродить привид» демократичного соціалізму, що не дає спокою комуністичним володарям у Києві, в Москві, в Варшаві, Будапешті й Празі та Східному Берліні. Тому так огірчено відгукується комуністична преса на всяку згадку про діяльність українських соціалістів за кордоном. Як приклад, П. Феденко павів статтю в московській «Комсомольській Правді» з 28 травня 1961 р., що згадала про вимогу Міжнародної Унії Соціалістичної Молоді до «Всесвітнього Форуму Молоді», створеного в Москві: «Як передумову своєї участі в Форумі вона (Міжнародня Унія Соц. Молоді) висунула створення... Української Соціалдемократичної Партиї». П. Феденко згадав при цім дивну «спільну лінію» деяких органів преси на чужині, що зовсім у стилі московської «Правди» і «Радянської України» пишуть про Українську Соціалістичну Партию. Ці напади проти українського демократичного соціалізму по обох боках залізної завіси свідчать про те, що шлях УСП правильний і що «наші вози йдуть вперед», зазначив П. Феденко в своїй доповіді. Він закликав членів конференції озброїтися і надалі високим ідеалізмом, терпеливістю і витревалістю, що є запорукою перемоги.

С. Довгаль, в дискусії по доповіді П. Феденка дав огляд положення серед української еміграції, зокрема про відносини в Українській Національній Раді. Він ствердив, що тільки послідовна демократична ідеологія і методи «чесної гри» та розумна активність політична може вивести УНРаду із кризи. В дискусії ще брали участь Вакаро, Цікало, Чернецький, Марголіна та ін.

Конференція УСП відбула дискусію над проектом програми партії, що був предложений комісією, визначену Центральним Комітетом. Прийнявши цей проект в основу, конференція вибрала редакційну комісію, для технічного завершення праці над текстом програми.

Конференція зробила зміни в статуті УСП в напрямі федеративного устрою партії. Українські соціалістичні організації в різних країнах світу належатимуть як автономні частини до УСП і будуть представлені в керівників органах УСП. Конференція вибрала із присутніх на конференції членів до ЦКУСП: С. Довгаль, І. Лучишин, Іван Цікало, П. Феденко. До ЦК входять по одному делегатові від Союзу Українських Соціалдемократичні Молоді і від Комітету Українських Соціалдемократичних Жінок. Двох представників до ЦКУСП делегує ОУС (СПА), а двох УРО (Канада) і одного організація УСП в Бразилії. До Контрольної Комісії конференція вибрала таких осіб: Антін Чернецький, Архип Рибалко і Гаврило Вакаро.

Конференція УСП ухвалила ряд резолюцій, яких частину подаємо в їх повному тексті.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРО ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ

Загальна Конференція УСП, відбувши свої наради в Кельні 8-9 липня 1961 р., стверджує:

Ще не було в історії світу доби, що ставила б під загрозу саме буття людства, як ця епоха, в якій живе населення нашої планети в другій половині 20 століття. Величезний поступ наук та техніки, призначений служити добробутові народів, збільшив у небувалому розмірі збройну силу великороджав. Перегони в збросні по-жирають велику частину народного доходу цивілізованих країн.

Демократичні держави світу, після двох великих воєн, відкидають можливість і доцільність рішення міжнародних спорів збройною силою. В нашій добі творяться великі господарські об'єднання між демократичними країнами Європи, засновуються політичні та оборонні союзи для забезпечення цих держав проти агресії. В Азії та в Африці відбувається ліквідація колоніалізму, і навіть народи, що в минулому не знали форм цивілізованого життя, здобувають державну незалежність. В цій ситуації найбільшою перешкодою для свободи й поступу всього людства лишається диктаторський комуністичний режим, що панує на просторах від Ельби до Тихого Океану. Москва і Пекін своєю агресивною політикою готові викликати нову світову війну, що була б згубною для всього людства. Виступаючи в світі з фальшивою пропагандою за боротьбу проти імперіалізму та колоніалізму, Москва в своїй імперії веде найбрутальнішу колоніальну політику супроти поневолених народів, що виявляється в господарській експлуатації, в примусовому переселюванні під'яремних націй з їх рідних територій в азійські країни і в колонізації та русифікації неросійських народів. Конференція УСП стверджує, що тільки ліквідація диктаторських комуністичних режимів та відновлення свободи й незалежності нині поневолених народів може дати гарантії для нормального розвитку націй цілого світу і забезпечити в світі мир.

Конференція УСП звертає увагу також на іншу небезпеку для поступу народів, яка твориться в зв'язку з комуністичними диктатурами: після диктатури комуністичного типу в різних країнах можуть з'явитися тоталістичні режими характеру фашистівського, з пануванням однієї партії, з гнобленням свободи та агресивним великороджавним націоналізмом. Тенденції такого розвитку помітні особливо в СССР, де при владі стоять комуністична бюрократія, вихована в дусі російського імперіалізму, звикла гнобити інші народи і певна того, що тільки диктатура може врятувати від розпаду імперію, створену агресіями, війнами і терором.

УСП, не припиняючи ні на хвилину боротьби проти комуністичної тиранії, накинутої Москвою українському народові, пам'ятає також про небезпеки для України з боку диктатур іншого типу і вважає, що тільки вільний демократичний устрій може забезпечити національну незалежність, нормальній розвиток і поступ українського народу.

Конференція УСП, відбуваючи свої наради в момент зростаючого напруження між великороджавами, створеною агресивною політикою володарів Кремля, заявляє свою солідарність з усіми на-

родами, що ведуть боротьбу за свою свободу і незалежність в обороні проти гноблення і натиску комуністичного режиму Москви.

ПРОБЛЕМА ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Конференція УСП вважає, що визволення українського народу від окупантійного режиму, накинутого Україні з Москви, здійсниться тільки в зв'язку з визволенням інших народів, притиснутих російським комуністичним режимом. Україна буде тим близче стояти до свого повного визволення, чим більше поширяться ідеї демократії і пошани до свободи народів між людністю країн, включених до Советського Блоку. Конференція УСП посилає братерський привіт українському народові на рідній землі, всім демократичним соціалістам, що і в найтяжчій большевицькій неволі зосталися вірними ідеалам свободи і соціальної справедливості, і зокрема політично переслідуванням синам і дочкам українського народу насильно переселеним з рідного краю в далекі країни Азії. Конференція УСП вітає діячів української культури, що в умовах диктаторського режиму обстоюють права української мови і не визнають політики «злиття націй», яку намагаються здійснити комуністичні вожді. Боротьба проти колоніалізму і проти русифікації, керованої з Москви, об'єднує Україну з іншими поневоленими народами СССР, і цю соціалітарність ми повинні невпинно поглиблювати.

Конференція УСП заявляє свою непожитну вірність політичній традиції УНРеспубліки, демократичної держави українського народу, що була створена зусиллями й жертвами української нації тід проводом українських демократичних соціалістів після революції 1917 року. Конференція УСП висловлює своє глибоке переконання, що в рішальну годину український народ знов виступить під проводом незалежної і соборної Української Народної Республіки для завершення свого визволення, якому дали почин будівничі Української Народної Республіки.

ПРОТЕСТ ПРОТИ СОВЕТСЬКОГО КОЛОНІАЛІЗМУ

Конференція УСП доводить до відома народів цілого світу факти ганебної політики московського комуністичного уряду, що виступає в міжнародній пропаганді в ролі борця проти колоніалізму, а в той самий час гнобить і винищує нації, що стали жертвами совєтського імперіалізму. Не обмежуючись господарським визиском поневолених народів, володарі Кремля здійснюють політику примусового переселування народів із європейських країн СССР в азійські області, а одночасно колонізують республіки європейської частини СССР російським елементом. Наслідком цієї політики, згідно з переписом людності СССР з 1959 року, в Україні відсоток росіян зріс до 17%, в Естонії до 20,1%, в Латвії аж до 26,6%. Політика переселування привела народи Туркестану до того, що в деяких республіках цієї країни місцева людність, за переписом 1959 р., опинилася в меншості, порівняно з новоприбулими переселенцями. Так у республіці Ка-

захстану тубільці-казахи творять тільки 30% людності цієї країни, в Киргизькій Республіці киргизи складають 40,5% населення. Члени різних неросійських національностей, переселених в азійські області, не мають можливості користатися рідною мовою, бо школа, преса, театр, мова адміністрації для них є тільки російська. Таким чином, ці переселенці засуджені на безоглядну русифікацію. Конференція УСП підносить рішучий протест перед цілим світом проти імперіялізму та колоніялізму комуністичного уряду ССР і просить всіх людей доброї волі в різних країнах прилучитися до цього протесту.

В ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СПРАВАХ

Конференція Української Соціалістичної Партії вітає всіх українських соціалістів, розсіяних по різних країнах світу, що на заклик ЦК партії заявили свою згоду створити на федераційних основах едину організацію українського соціалістичного руху. Досі до нашого об'єднання прилучилися, окрім українських соціалістів в Європі, українські соціалістичні організації в З'єднаних Державах Америки, Канади, Бразилії і Австралії.

Конференція УСП висловлює певність, що спільними зусиллями український соціалістичний рух переборе різні перешкоди і допоможе трудящим масам українського народу відновити вільні політичні і професійні організації в самостійній Україні.

Конференція УСП звертається до всіх учасників українського демократичного соціалістичного руху виявити найбільші зусилля у праці організаційній, пресовій і культурній.

Зокрема Конференція звертає увагу на потребу тісних зв'язків членів нашої організації з ідейно-спорідненими організаціями інших народів — політичними й професійними для боротьби за визволення України та інших поневолених народів від усякої диктатури й реакції.

Тільки спільними зусиллями зможемо побороти найбільше зло сучасної доби — московський большевицький імперіялізм і колоніялізм, що являє собою смертельну небезпеку не тільки для українського народу, а й для народів цілого світу.

ТРЕТЬЯ ЗАГАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ НА ЧУЖИНІ

8-9 липня 1961 року відбулася в Кельні, в Німецькій Федераційній Республіці, Третя Загальна Конференція Союзу Української Соціалдемократичної Молоді (скорочено СУСДЕМ). СУСДЕМ — це продовження організації української соціалістичної молоді, що діяла в Україні після революції 1917 року, як Юнацька Спілка на Наддніпрянщині, або «Каменярі» в Західній Україні. Союз Української Соціалдемократичної Молоді належить до

Міжнародної Унії Соціялістичної Молоді, що має свій секретаріят у Відні, в Австрії, і бере активну участь у з'їздах, конференціях і семинарах, які влаштовує ця міжнародна організація соціялістичної молоді. До конференції Союзу Української Молоді в Кельні були прислані з різних країн світу листи й телеграми з привітами й бажаннями успіху для СУСДЕМ. Так, Шведський Соціалдемократичний Студентський Союз прислав лист-привіт з підписом Ліллемор Ерландер; секретар Міжнародної Унії Соціялістичної Молоді Пер Осен та секретар Соціялістичної Унії Центральної і Східної Європи Вілем Бернард у листах висловили бажання повного успіху для конференції СУСДЕМ; в телеграмах від польських соціялістів на чужині та від наради федерального комітету молодих соціялістів Західної Німеччини в Нюрнбергу висловлено привіти для СУСДЕМ. Okрім організацій соціялістичної молоді європейських країн, прислано привітання від Соціялістичної Ліги Молодих Людей Америки із Нью-Йорку та листи від організацій соціялістичної молоді із країн Азії та Африки: із Бомбею (Індія), від соціялістичної молоді Національного Конгресу за Свободу й Незалежність із Уганди (Африка), від Соціялістичної Молоді Північної Родезії та інших. З представниками цих організацій члени Союзу Української Соціялістичної Молоді познайомилися на різних конгресах Міжнародної Унії Соціялістичної Молоді.

Нарадами З конференції СУСДЕМ у Кельні керував вибраний голова Гаврило Вакаро (Лондон). Голова СУСДЕМ Афіноген Парно і Богдан Феденко (Париз) дали звідомлення про діяльність управи СУСДЕМ від Другої Загальної Конференції СУСДЕМ, що відбувалася в Парижі 20-21 квітня 1957 р., і конференція вислухала та обговорила доповіді щодо міжнародної та внутрішньої ситуації України. В цій дискусії зокрема відзначено вагу ідейного зв'язку СУСДЕМ на чужині з українською молоддю під комуністичним режимом в Україні. Діяльність членів СУСДЕМ в час Всеєвропейського Фестивалю Молоді, який був організований комуністами в Відні 1959 року, показала, що молодь в країнах під комуністичними режимами має певні симпатії до ідей демократичного соціалізму, і це є запорукою перемоги свободи над тиранією. Конференція при закінченні своїх нарад вибрала нову управу СУСДЕМ і ухвалила резолюції.

До Управи СУСДЕМ обрано таких осіб: Гаврило Вакаро, Афіноген Парно, Галина Рибалко, Михайло Рибалко, Богдан Феденко.

Цю брошуру слід замовляти:

Англія —

Mr. G. Vaccaro, 551 Chiswick High Road, London,
W. 4, England.

Австралія —

Mr. J. Hruszeckyj, 9 Raynes Park Rd Hampton, Vic.,
Australia.

Канада —

Mr. T. Kobzey, 498 Anderson Ave Winnipeg 4, Man.
Canada.

Зах. Німеччина —

Mr. S. Dovhal, München 23, Beichstr. 8/I. W. Germany.

Франція —

Mr. B. Fedenko, B. P. 150—14, Paris 14, France.

США —

Mr. W. Lysyj, 12284 Maine St. Detroit 12, Mich, USA.

Mr. Hr. Nyczka, P. O. Box 4, Peter Stuyvesant Station,
New York 9, N. Y.

Ціна брошури: в Англії — 1 шіл., Австралії — 1 шіл. 6 пенсів,
Франції — 5 сантімів, США й Канаді — 0,30 дол., Зах. Німеччині — 0,50 нм.